

2015/2095(INI)

17.2.2016

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Περιφερειακής Ανάπτυξης

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την κατάσταση στην περιοχή της Μεσογείου και την ανάγκη για μια ολιστική προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τη μετανάστευση
(2015/2095(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Andrea Cozzolino

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Περιφερειακής Ανάπτυξης καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. πιστεύει ότι η απάντηση στη σημερινή μεταναστευτική πρόκληση θα πρέπει να είναι μία κοινή ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου με μια ολιστική και ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα αντιμετωπίζει βασικά θέματα, όπως είναι η διεθνής προστασία των προσφύγων, η καταπολέμηση των δικτύων εμπορίας ανθρώπων και η ρύθμιση της μετανάστευσης· τονίζει, περαιτέρω, ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένα κατάλληλο πολυεπίπεδο σύστημα συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών και των περιφερειακών και των τοπικών αρχών, το οποίο θα περιλαμβάνει τον συντονισμό με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη συμμετοχή αυτών και θα επικεντρώνεται στη διασυννοριακή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των τρίτων χωρών, ιδίως των χωρών καταγωγής και διέλευσης·
2. είναι της γνώμης ότι μία κοινή ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου θα πρέπει να διακρίνει τους πρόσφυγες από τους οικονομικούς μετανάστες· επιστά την προσοχή στην επισφαλή κατάσταση των μεταναστών εν γένει και των προσφύγων που προσπαθούν να γλυτώσουν από τον πόλεμο και τους διωγμούς, η οποία επιβάλλει μια αξιοπρεπή και ανθρώπινη αντίδραση που απορρίπτει τις ξενοφοβικές τάσεις και, ενδεχομένως, τη χειραγώγηση όσον αφορά το ζήτημα της μεταναστευτικής κρίσης· επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 80 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), οι πολιτικές της Ένωσης διέπονται από την αρχή της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων και στο οικονομικό επίπεδο· υπογραμμίζει την ανάγκη για απόκριση σε ευρωπαϊκό επίπεδο και για κοινή προσπάθεια όλων των κρατών μελών· υπενθυμίζει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν το μερίδιο ευθύνης που τους αναλογεί, όπως ορίζεται στο άρθρο 80 ΣΛΕΕ·
3. τονίζει ότι η μετανάστευση είναι ένα πιεστικό, παγκόσμιο και βαθιά ανθρώπινο φαινόμενο το οποίο θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει ευκαιρία για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης της ΕΕ στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης και των δημογραφικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ένωση· προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές, να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τα ζητήματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών, όπως της κοινωνίας των πολιτών, και να θέσουν σε εφαρμογή, και να προωθήσουν, μια δέσμη βιώσιμων, αποτελεσματικών και στοχευμένων μέτρων προκειμένου να διευκολυνθεί η εγκατάσταση και η ένταξη των μεταναστών, ιδίως όσον αφορά τους τομείς της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της πρόσβασης στην αγορά εργασίας, των κοινωνικών υπηρεσιών και της στέγασης·
4. υπενθυμίζει ότι οι μετανάστες τείνουν να φθάνουν σε αστικές περιοχές και συχνά - παρά τις προσπάθειες των αρχών για προώθηση μιας ομαλής κατανομής - τείνουν να εγκαθίστανται σε αυτές· τονίζει ότι η εγκατάσταση των μεταναστών δεν θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στις αστικές περιοχές και ζητεί δίκαιη κατανομή των μεταναστών εντός και μεταξύ των κρατών μελών· αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των πόλεων σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα όσον αφορά την υποδοχή,

τη στέγαση και την ένταξη των μεταναστών, και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταστήσουν την καταπολέμηση της φτώχειας στις αστικές περιοχές μία από τις προτεραιότητές τους·

5. χαιρετίζει τα συμπεράσματα της 27ης Νοεμβρίου 2015 της λουξεμβουργιανής Προεδρίας του Συμβουλίου της ΕΕ κατά την άτυπη υπουργική σύνοδο σχετικά με την εδαφική συνοχή και την αστική πολιτική, σύμφωνα με τα οποία πρέπει να παρασχεθεί στις πόλεις και τους δήμους επαρκής στήριξη για να αντιμετωπίσουν το προσφυγικό ζήτημα, ιδίως μέσω της κινητοποίησης [...] των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) που προορίζονται για τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και μέσω της διαχείρισης του ζητήματος της μετανάστευσης και των προσφύγων στο πλαίσιο του αστικού θεματολογίου της ΕΕ·
6. υπενθυμίζει ότι κατά την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020, πέρα από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) συμβάλλει επίσης στην επίτευξη του θεματικού στόχου της προώθησης της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και των διακρίσεων, ενώ παράλληλα θέτει σε εφαρμογή μέτρα για την ενσωμάτωση των μεταναστών - όπως επενδύσεις σε κοινωνικές, υγειονομικές και εκπαιδευτικές υποδομές καθώς και σε υποδομές στέγασης (συμπεριλαμβανομένης της υδροδότησης) και παροχής φροντίδων σε παιδιά -, προς όφελος υποβαθμισμένων αστικών περιοχών και νεοφυών επιχειρήσεων - όπως καθοδήγηση, διδασκαλία γλωσσών και κατάρτιση-, καθώς και μέτρα κατά των διακρίσεων· ζητεί καλύτερο συντονισμό της χρήσης όλων των πόρων της ΕΕ που προορίζονται για τις πολιτικές ενσωμάτωσης·
7. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να επιδείξουν ευελιξία στη χρήση των υφιστάμενων προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των τρεχουσών πρόσθετων προκλήσεων για την πολιτική συνοχής· επισημαίνει την ευελιξία που επιδεικνύει η Επιτροπή κατά την εξέταση των προτάσεων κάθε κράτους μέλους στο πλαίσιο των τρεχόντων επιχειρησιακών προγραμμάτων και εκτιμά την προθυμία της να αξιολογεί και να εγκρίνει ταχέως τροποποιήσεις στα εν λόγω προγράμματα, βοηθώντας κατά τον τρόπο αυτό τα κράτη μέλη να προσαρμόζονται στις νέες συνθήκες μέσω επενδύσεων που είναι απαραίτητες για κάθε κράτος μέλος· συνεπώς προτρέπει τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν τη χρηματοδότηση που διατίθεται μέσω των ΕΔΕΤ και να συμπεριλάβουν κατάλληλα μέτρα που να αφορούν το Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο για τη Μετανάστευση μεταξύ των προτάσεων για την ενδιάμεση επισκόπηση του ΠΔΠ, η οποία προβλέπεται να πραγματοποιηθεί το αργότερο έως τα τέλη του 2016, ενώ παράλληλα υπενθυμίζει τον πρωταρχικό ρόλο της πολιτικής για τη συνοχή ως ένα επενδυτικό εργαλείο που προωθεί την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε ολόκληρη την Ευρώπη και που μειώνει τις περιφερειακές ανισότητες μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιφερειών·
8. είναι της άποψης ότι τα ΕΔΕΤ, σε συνέργεια με το Ταμείο ασύλου, μετανάστευσης και ένταξης (ΤΑΜΕ), αποτελούν χρήσιμα εργαλεία για την αντιμετώπιση της κλίμακας των μεταναστευτικών προκλήσεων σε τομείς όπως η στέγαση, η μετεγκατάσταση, τα προγράμματα γλωσσικής και επαγγελματικής κατάρτισης, τις διόδους ένταξης και τα ζητήματα που αφορούν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό· καλεί, επομένως, τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την οικοδόμηση ικανοτήτων στη διοίκησή τους και τα θεσμικά όργανά τους· υπογραμμίζει ότι - στο συνολικό πλαίσιο της

πολιτικής για τη συνοχή - η ακριβής ανακατανομή των πόρων από τα ΕΔΕΤ στα ζητήματα μετανάστευσης θα πρέπει να εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και των περιφερειών ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες τους·

9. καλεί την Επιτροπή να αναπτύξει μια προσέγγιση για τη μετανάστευση που θα είναι παρεμφερής με εκείνη της μακροπεριφερειακής στρατηγικής· υπογραμμίζει ότι μια τέτοιου είδους ολοκληρωμένη και συνολική προσέγγιση θα πρέπει να βασίζεται στο INTERREG και να περιλαμβάνει συγκεκριμένους στόχους, καθώς και να αξιοποιεί εργαλεία όπως την ολοκληρωμένη εδαφική επένδυση (ITI) και την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία κοινοτήτων (CLLD)· υπενθυμίζει ότι ο στόχος της εδαφικής συνεργασίας στο πλαίσιο της πολιτικής για τη συνοχή δίνει τη δυνατότητα στους διάφορους παράγοντες να βρουν κοινές λύσεις, μεταξύ άλλων με τις τρίτες χώρες· στο πλαίσιο αυτό, υπενθυμίζει τη σημασία της ενίσχυσης των ικανοτήτων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των εθελοντών, και της συνεργασίας μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών και των τοπικών παραγόντων, καθώς και τη σημασία της υποστήριξης και της ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας ως οχήματος για την μεγέθυνση, την κοινωνική ένταξη και την απασχόληση·
10. καλεί την Επιτροπή, στο πλαίσιο των διατάξεων του ισχύοντος Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, σε περίπτωση εφαρμογής του άρθρου 23 (11) κατά την ανάλυση των κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών των ενεχόμενων κρατών μελών στη βάση που περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού περί κοινών διατάξεων 1303/2013, να λάβει υπόψη τις επιπρόσθετες έκτακτες δημόσιες δαπάνες των κρατών μελών, λόγω της άνευ προηγουμένου εισροής προσφύγων·
11. θεωρεί ότι η διασυνοριακή συνεργασία αποτελεί βασικό παράγοντα για την αντιμετώπιση των μεταναστευτικών ροών· υπενθυμίζει τη σημαντική συμβολή των ευρωπαϊκών προγραμμάτων εδαφικής συνεργασίας και την πείρα που αποκομίστηκε κατά την εφαρμογή τους, η οποία αποτελεί επίσης κατάλληλη βάση συνεργασίας μεταξύ των αρχών των διαφόρων κρατών μελών και τρίτων· τονίζει, περαιτέρω, ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να προχωρήσουν πέρα από την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ή κρίσεων και να εφαρμόσουν εξωτερικές και αναπτυξιακές πολιτικές οι οποίες θα διευθετούν τα χρόνια διαρθρωτικά ζητήματα που προκαλούν τις μαζικές ροές μεταναστών·
12. υπογραμμίζει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά τα εγκληματικά κυκλώματα παράνομης διακίνησης και εμπορίας ανθρώπων· πιστεύει ότι θα πρέπει να καταβληθούν προσπάθειες για την προώθηση μιας αποτελεσματικής συνοριακής πολιτικής της ΕΕ και τη δημιουργία ασφαλών και νόμιμων σημείων εισόδου για τους πρόσφυγες η οποία να επιτρέπει τη διάσωση ζωών και να κατοχυρώνει την ασφάλεια, και, ενώ αναγνωρίζει τα ανωτέρω ως στοιχεία της πολιτικής για τη μετανάστευση, ενθαρρύνει πολιτικές και μέτρα επιστροφής των παράτυπων μεταναστών, ενώ η όλη σχετική διαδικασία θα πρέπει να διεξάγεται σε συνεργασία με τις χώρες καταγωγής και διέλευσης·
13. υπογραμμίζει τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν οι επιχειρήσεις της κοινωνικής οικονομίας όσον αφορά την ένταξη και την υποδοχή μεταναστών τόσο από κοινωνικής όσο και από οικονομικής απόψεως· καλεί την Επιτροπή να δημιουργήσει μια πλατφόρμα συνεργασίας και διαλόγου για θέματα μετανάστευσης προκειμένου να συλλέξει

παραδείγματα ορθών πρακτικών από περιφέρειες και πόλεις σχετικά με τον τρόπο που ανταποκρίθηκαν στην παρούσα μεταναστευτική κρίση, και να διασφαλίσει τη διάδοση αυτών των πρακτικών.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	16.2.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 28 -: 7 0: 3
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pascal Arimont, Franc Bogovič, Victor Boștinaru, Mercedes Bresso, Steeve Briois, Andrea Cozzolino, Rosa D'Amato, Tamás Deutsch, Bill Etheridge, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Krzysztof Hetman, Ivan Jakovčić, Constanze Krehl, Sławomir Kłosowski, Andrew Lewer, Younous Omarjee, Mirosław Piotrowski, Stanislav Polčák, Liliana Rodrigues, Fernando Ruas, Monika Smolková, Ruža Tomašić, Ramón Luis Valcárcel Siso, Matthijs van Miltenburg, Lambert van Nistelrooij, Derek Vaughan, Joachim Zeller, Κωνσταντίνος Παπαδάκης, Искра Михайлова, Андрей Новаков
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Viorica Dăncilă, Ivana Maletić, Bronis Ropė, Davor Škrlec, Hannu Takkula, Marco Zullo, Дамиано Дзофоли